



Одељење учитеља Топлице

www.uciteljtoplica.wordpress.com
toplicapet@gmail.com

КЊИЖЕВНА ОЛИМПИЈАДА - ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ -

22. фебруар 2015.

Школска 2014/2015. година
Општинско такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада

VII разред

Шифра: _____

1.	У поље поред имена аутора упиши број под којим се налази наслов дела које је тај аутор написао. Један наслов је вишак.																	
	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 5%;">1.</td> <td style="width: 45%;">Манасија</td> <td style="width: 30%;"></td> <td style="width: 20%;"></td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Симонида</td> <td>Милан Ракић</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Крвава бајка</td> <td>Васко Попа</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Међу својима</td> <td>Десанка Максимовић</td> <td></td> </tr> </table>	1.	Манасија			2.	Симонида	Милан Ракић		3.	Крвава бајка	Васко Попа		4.	Међу својима	Десанка Максимовић		
1.	Манасија																	
2.	Симонида	Милан Ракић																
3.	Крвава бајка	Васко Попа																
4.	Међу својима	Десанка Максимовић																
2.	Ко је аутор дела под насловом <i>Живот и обичаји народа српскога</i> ?																	

	(име и презиме аутора)																	
3.	Пажљиво прочитај понуђене одговоре и заокружи слово испред тачног одговора. <i>Златна јабука и девет пауница</i> је: а) посленичка песма; б) басна; в) ауторска бајка; г) народна бајка.																	
4.	На линији са стране напиши која стилска фигура доминира у наведеним стиховима народне песме <i>Љубавни растанак</i> .																	
	<p><i>Што је небо – да је лист 'ртије,</i> <i>што је гора – да су калемови,</i> <i>што је море – да је црн мурећеп,</i> <i>пак да пишем три године дана,</i> <i>не би' моји' исписала јада!</i></p>																	

	(стилска фигура)																	
5.	Пажљиво прочитај следеће реченице. ако је тврдња тачна, заокружи Т, а ако је нетачна заокружи Н.																	
	а) Епска народна песма <i>Мали Радојица</i> припада косовском тематском кругу.	Т Н																
	б) Метафора је стилска фигура.	Т Н																
	в) Приповетка је књижевни род.	Т Н																
	г) Сиже је распоред догађаја у књижевном делу.	Т Н																

6.	<p>Напиши у ком рату се догодило страдање српских војника опевано у песми <i>Плава гробница</i> Милутина Бојића.</p> <p>_____</p>													
7.	<p>Једно од наведених дела не припада народној књижевности. Подвучи наслов тог дела.</p> <p><i>Диоба Јакшића, Смрт војводе Пријезде, Старина Новак и кнез Богосав,</i></p> <p><i>Кањош Мацедоновић, Мали Радојица.</i></p>													
8.	<p>На линији напиши који се интернационални мотив, најпознатији по обради у Хомеровом епу <i>Одисеја</i>, јавља у епској песми <i>Ропство Јанковић Стојана</i>.</p> <p>_____</p> <p>(интернационални мотив)</p>													
9.	<p>Заокружи слово испред имена необичног јунака који има три главе, из народне епске песме <i>Женидба Душанова</i>.</p> <p>а) Валас б) Балас в) Балачко г) Валачко</p>													
10.	<p>У наведеном стиху из песме <i>Зимско јутро</i> Војислава Илића подвучена је стилска фигура. На линији поред напиши назив те стилске фигуре.</p> <p><i>Јутро је. <u>Оштар</u> мраз спалио <u>зелено</u> лисје...</i> _____</p> <p>(стилска фигура)</p>													
11.	<p>Поред имена сваког књижевног јунака напиши број који се односи на аутора у чијем делу се тај јунак појављује. Име једног писца је вишак.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">а) Аска _____</td> <td style="width: 50%;">1. Милован Глишић</td> </tr> <tr> <td>б) Џон Пиплфокс _____</td> <td>2. Петар Кочић</td> </tr> <tr> <td>в) Лујо _____</td> <td>3. Иво Андрић</td> </tr> <tr> <td>г) Миона _____</td> <td>4. Душан Радовић</td> </tr> <tr> <td>д) Сима Глуваћ _____</td> <td>5. Бранислав Нушић</td> </tr> <tr> <td></td> <td>6. Данило Киш</td> </tr> </table>	а) Аска _____	1. Милован Глишић	б) Џон Пиплфокс _____	2. Петар Кочић	в) Лујо _____	3. Иво Андрић	г) Миона _____	4. Душан Радовић	д) Сима Глуваћ _____	5. Бранислав Нушић		6. Данило Киш	
а) Аска _____	1. Милован Глишић													
б) Џон Пиплфокс _____	2. Петар Кочић													
в) Лујо _____	3. Иво Андрић													
г) Миона _____	4. Душан Радовић													
д) Сима Глуваћ _____	5. Бранислав Нушић													
	6. Данило Киш													
12.	<p>Пажљиво прочитај следеће стихове и одговори на захтеве који су постављени испод текста.</p> <p><i>Ко удара тако позно у дубини ноћног мира на капији затвореној светогорског манастира? „Већ је прошло тавно вече, и нема се поноћ хвата, Седи оци, калуђери, отвор’те ми тешка врата...”</i></p>													

	<p>а) Наслов дела: _____</p> <p>б) Име и презиме аутора: _____</p> <p>в) Књижевни род којем дело припада: _____</p>	
13.	<p>Пажљиво прочитај наведени одломак и на линији напиши реч која недостаје.</p> <p>_____ је књижевно-научна врста у којој писац хронолошки описује догађаје, своја осећања и размишљања. Може имати документарну или историјску вредност, зависно од аутора и догађаја у којима је он учествовао. Повремено, из дана у дан, писац бележи своје доживљаје и утиске, као што је то радила Ана Франк.</p>	
14.	<p>Одреди врсту риме у наведеном одломку из песме <i>Плава гробница</i> Милутина Бојића.</p> <p><i>Стојте, галије царске! У име свесне поште</i> <i>Клизите тихим ходом.</i> <i>Опело држим какво не виде небо јоште</i> <i>Над овом светом водом!</i></p> <p>_____ (врста риме)</p>	
15.	<p>Да ли је постојала могућност да се сретну, односно да ли су следећи писци били савременици? На линијама поред парова писаца напиши ДА или НЕ.</p> <p>а) Стефан Митров Љубиша и Јанко Веселиновић _____</p> <p>б) Свети Сава и Вук Стефановић Караџић _____</p> <p>в) Војислав Илић и Васко Попа _____</p>	
16.	<p>Следеће реченице поређај тако да сачињавају везани текст. Испред сваке реченице напиши редни број који јој одговара.</p> <p>_____ „Станко! Наш си!”</p> <p>_____ Она мрка лица хајдучка наједанпут оживеше. Станко сад виде да су то људи као и он, људи који се шаље, смеју и разговарају.</p> <p>_____ И пољубише се. Затим почеше хајдуци прилазити и љубити се. Кад се сви изљубише, харамбаша свечаним гласом узвикну:</p> <p>_____ Станко скиде капу, прекрсти се и поједе оно парче хлеба. Харамбаша му пружи чутуру и он се напи.</p> <p>_____ „Сад да се пољубимо!”, рече харамбаша.</p>	

17. Како се прецизно назива облик казивања (форма приповедања) као у следећем примеру? Одговор напиши на линији испод текста.

„Имао је он раније, и често, оних тренутака огорченог маштања и разговора са самим собом, негде на друму или на њиви, кад је уз једва приметне покрете руку и главе шапутао полугласно све оно што би сваки кмет казао аги кад би се нешто десило чудо и кад би одједном аге престале бити аге, а кметови постали господари на својој земљи. Да, имао је тих тренутака, али ни у њима није налазио овакве и овако крупне, смеле речи. Хиљаде и хиљаде таквих усамљених и нечујних бунтовних разговора из прошлости сад су се слили као хиљаде поточића у једну једину громку бујицу речи.”

(облик казивања / форма приповедања)

18. На линији поред наведених примера напиши назив врсте народне умотворине.

а) Без муке нема науке. _____

б) О клину виси, о злу мисли. (Пушка) _____

в) Каменчићем ћеш ме, каменчићем ћу те. _____

19. Попуни табелу како је започето.

Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста
<i>Хајдуци</i>		
	Данијел Дефо	
	Коста Трифковић	

20. Како се назива строфа од четири стиха?

Број бодова:

Прегледао/ла:

РЕШЕЊА:

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање
1.	2 1 3	Уколико су дата сва три тачна одговора, онда се даје један бод.
2.	Вук (Стефановић) Карацић	1 бод
3.	г)	1 бод
4.	хипербола	1 бод
5.	1) Н 2) Т 3) Н 4) Т	Уколико су дати један или два тачна одговора, онда се не даје ниједан бод. Уколико су дата три или сва четири тачна одговора, даје се један бод.
6.	У Првом светском рату. (Први светски рат)	1 бод
7.	<u>Кањош Мацедонов</u>	1 бод
8.	муж на свадби своје жене	1 бод
9.	в) Балачко	1 бод
10.	епитет(и)	1 бод
11.	а – 3 б – 4 в – 2 г – 1 д – 5	Уколико је дато четири или пет тачних одговора, онда се даје један бод.
12.	а) <i>Свети Сава</i> ; б) Војислав Илић; в) лирика.	Уколико су дата два и три тачна одговора, даје се један бод.
13.	дневник	1 бод
14.	укрштена (рима) или наизменична (рима)	1 бод
15.	а) ДА б) НЕ в) НЕ	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод. Уколико су дата два или сва

				три тачна одговора, онда се даје један бод.
16.	3. 2. 1.			Само тачан редослед носи 1 бод.
17.	приповедање (нарација) у трећем (3.) лицу			1 бод
18.	а) изрека б) загонетка в) брзалица			Уколико су дата сва три тачна одговора, онда се даје један бод.
19.	Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста	Уколико је дато пет или свих шест тачних одговора, онда се даје један бод.
	<i>Хајдуци</i>	Бранислав Нушић	роман	
	<i>Робинзон Крусо</i>	Данијел Дефо	роман	
	<i>Избирачица</i>	Коста Трифковић	комедија	
20.	катрен			1 бод

Школска 2014/2015. година
 Општинско такмичење ученика основних школа
 Књижевна олимпијада

VIII разред

Шифра: _____

1.	Како се зове невеста из народне песме <i>Женидба Милића Барјактара</i> ? _____																	
2.	У поље поред имена аутора упиши број под којим се налази наслов дела које је он написао. Један наслов је вишак. <table border="1" style="margin-top: 10px; width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 5%; text-align: center;">1.</td> <td style="width: 45%;">Српски рјечник</td> <td style="width: 30%;"></td> <td style="width: 20%;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Ромео и Јулија</td> <td>Прота Матеја Ненадовић</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Мемоари</td> <td>Франческо Петрарка</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Канцонијер</td> <td>Вук Стефановић Караџић</td> <td></td> </tr> </table>	1.	Српски рјечник			2.	Ромео и Јулија	Прота Матеја Ненадовић		3.	Мемоари	Франческо Петрарка		4.	Канцонијер	Вук Стефановић Караџић		
1.	Српски рјечник																	
2.	Ромео и Јулија	Прота Матеја Ненадовић																
3.	Мемоари	Франческо Петрарка																
4.	Канцонијер	Вук Стефановић Караџић																
3.	Пажљиво прочитај следеће реченице. ако је тврђња тачна, заокружи Т, а ако је нетачна заокружи Н. <table style="margin-top: 10px; width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 70%;">а) <i>Хасанагиница</i> је народна епско-лирска песма.</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">Т</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">Н</td> </tr> <tr> <td>б) Бајка је књижевна врста у којој преовлађује научна фантастика.</td> <td style="text-align: center;">Т</td> <td style="text-align: center;">Н</td> </tr> <tr> <td>в) Мотив је највећа јединица неке теме.</td> <td style="text-align: center;">Т</td> <td style="text-align: center;">Н</td> </tr> <tr> <td>г) Баладе не певају о борбама јунака са другим јунацима, већ о њиховој борби са самим собом.</td> <td style="text-align: center;">Т</td> <td style="text-align: center;">Н</td> </tr> </table>	а) <i>Хасанагиница</i> је народна епско-лирска песма.	Т	Н	б) Бајка је књижевна врста у којој преовлађује научна фантастика.	Т	Н	в) Мотив је највећа јединица неке теме.	Т	Н	г) Баладе не певају о борбама јунака са другим јунацима, већ о њиховој борби са самим собом.	Т	Н					
а) <i>Хасанагиница</i> је народна епско-лирска песма.	Т	Н																
б) Бајка је књижевна врста у којој преовлађује научна фантастика.	Т	Н																
в) Мотив је највећа јединица неке теме.	Т	Н																
г) Баладе не певају о борбама јунака са другим јунацима, већ о њиховој борби са самим собом.	Т	Н																
4.	Прочитај одломак и на линији напиши наслов дела: <i>Боже мили! Чуда великога!</i> <i>Кад се ћаше по земљи Србији,</i> <i>По Србији земљи да преврне</i> <i>И да друга постане судија,</i> <i>Ту кнезови нису ради кавзи,</i> <i>Нит' су ради Турци изјелице</i> <i>Ал' је рада сиротиња раја...</i> <p style="text-align: right; margin-top: 10px;">_____ (наслов дела)</p>																	
5.	Пажљиво прочитај понуђене одговоре и заокружи слова испред тачних одговора. <i>Бој на Мишару</i> је: а) посленичка песма; б) песма која опева битку из Првог светског рата; в) народна епска песма; г) романса о два врана гаврана; д) песма која опева битку из Првог српског устанка.																	
6.	Подвуци имена тројице Вукових певача. Тешан Подруговић, Младен Миловаковић, Старац Милија, Илија Бирчанин, Филип Вишњић, Алекса Ненадовић																	

7.	<p>Пажљиво прочитај наведене стихове и на линијама напиши одговоре.</p> <p><i>Спутатавах се ја на ваше уже, Умало се уже не претрже; Отада смо виши пријатељи, У главу ми памет ућерасте.</i></p> <p>Наслов дела: _____ Име аутора: _____</p>																
8.	<p>Којој књижевној врсти припадају <i>Писма из Италије</i> Љубомира Ненадовића?</p> <p>_____</p> <p>(књижевна врста)</p>																
9.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>а) Сонет је песма од 15 стихова који су распоређени у пет терцета; б) Сонет је песма од 14 стихова који су распоређени у два катрена и три терцета; в) Сонет је песма од 14 стихова који су распоређени у два катрена и два терцета; г) Сонет је песма од 16 стихова који су распоређени у четири катрена.</p>																
10.	<p>Прочитај наведене стихове и напиши назив подвучене стилске фигуре.</p> <p><i>Драги драгој својој журно ићи мора к'о ђаци од књиге, а од драге лика тужна к'о у школу лица ученика.</i></p> <p>_____ (стилска фигура)</p>																
11.	<p>Поред имена сваког књижевног јунака напиши број који се односи на аутора у чијем делу се тај јунак појављује. Један писац је вишак.</p> <table border="0" data-bbox="289 1018 1242 1186"> <tr> <td>а) Благоје казанџија</td> <td>_____</td> <td>1. Петар II Петровић Његош</td> </tr> <tr> <td>б) владика Данило</td> <td>_____</td> <td>2. Иво Андрић</td> </tr> <tr> <td>в) кмет Симан</td> <td>_____</td> <td>3. Лаза Лазаревић</td> </tr> <tr> <td>г) Јован Кљако</td> <td>_____</td> <td>4. Борисав Станковић</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>5. Симо Матавуљ</td> </tr> </table>	а) Благоје казанџија	_____	1. Петар II Петровић Његош	б) владика Данило	_____	2. Иво Андрић	в) кмет Симан	_____	3. Лаза Лазаревић	г) Јован Кљако	_____	4. Борисав Станковић			5. Симо Матавуљ	
а) Благоје казанџија	_____	1. Петар II Петровић Његош															
б) владика Данило	_____	2. Иво Андрић															
в) кмет Симан	_____	3. Лаза Лазаревић															
г) Јован Кљако	_____	4. Борисав Станковић															
		5. Симо Матавуљ															
12.	<p>Одреди врсту риме у наведеном одломку из XLII <i>Ђулића</i> Јована Јовановића Змаја.</p> <p><i>Песмо моја, закити се цветом Песмо моја, замириши светом Још сва срца охладнела нису, – Познаће те, песмо, по мирису!</i></p> <p>_____ (врста риме)</p>																
13.	<p>Пажљиво прочитај наведену дефиницију из <i>Речника српскога језика</i> Матице српске и на линији напиши реч на коју се она односи.</p> <p><i>Унутрашњост просторије или зграде; унутрашњост неке просторије или призор из живота у кући као мотив у сликарству, фотогографији и сл.</i></p> <p>_____</p>																
14.	<p>У следећој реченици из приповетке <i>Све ће то народ позлатити</i> Лазе Лазаревића подвуци приповедачеве речи.</p> <p>– Ух, боже! – Благоје се стресе. – Овакав бадрљак само! Боље би му било сто пута да је умро!</p>																

15. Дали је постојала могућност да се сретну, односно да ли су следећи писци били савременици? На линијама поред парова писаца напиши ДА или НЕ.

а) Франческо Петрарка и Вилијем Шекспир _____

б) Петар II Петровић Његош и Љубомир Ненадовић _____

в) Александар Сергејевич Пушкин и Антон Павлович Чехов _____

16. Следеће реченице поређај тако да сачињавају везани текст. Испред сваке реченице напиши редни број који јој одговара.

_____ Пилипенда уздахну, одмахну главом, па захватио половину, сасу га у врелу воду, па мјешајом проврти кашу.

_____ Најпослије Пилипенда скиде лонац, измијеша туру и изручи је у дрвену здјелу.

_____ Јела однесе остатак, а донесе неколико зрна соли и спусти их у лонац. Обоје стадоше гледати како кркља качамак, једући га очима.

_____ Јела извади из коша и стави пред мужа земљану здјелу, у којој бјеху око двије прегрштити кукурузова брашна, већма црна, него жута.

17. Попуни табелу како је започето.

Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста
<i>Очију твојих да није</i>		
	Антоан де Сент Егзипери	
<i>Капетан Џон Пиплфокс</i>		

18. Напиши име и презиме српског романтичарског песника коме је посвећена Змајева пригодна песма *Светли гробови*.

(име и презиме)

19. Међу наведеним књижевним врстама подвуци оне које нису епске.

приповетка, роман, комедија, дневник, сонет, путопис, мемоари

20. У наведеном одломку из песме *Србија* Оскара Давича подвуци стих који јој не припада.

*...ој, Србијо међу бунама, међу шљивама,
ој, Србијо међу људима
на њивама,
ој, Србијо међу дуговима,
ој, Србијо међу песмама у грудима,
ој, Србијо,
буно међу народима.*

Број бодова:

Прегледао:

РЕШЕЊА:

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање			
1.	Љепосава	1 бод			
2.	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr><td>3</td></tr> <tr><td>4</td></tr> <tr><td>1</td></tr> </table>	3	4	1	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод. Уколико су дата два или сва три тачна одговора, онда се даје један бод.
3					
4					
1					
3.	а) Т б) Н в) Н г) Т	Уколико су дати један или два тачна одговора, онда се не даје ниједан бод. Уколико су дата три или сва четири тачна одговора, онда се даје један бод.			
4.	<i>Почетак буне против дахија</i>	1 бод			
5.	в) и д)	Само оба тачна одговора носе 1 бод. Уколико је заокружено више одговора, не даје се ниједан бод.			
6.	<u>Тешан Подруговић, Старац Милија, Филип Вишњић</u>	Уколико су дата сва три тачна одговора, онда се даје један бод.			
7.	<i>Горски вијенац</i> Петар (II) Петровић Његош	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод. Уколико су дата два тачна, онда се даје један бод.			
8.	путопис	1 бод			
9.	в)	1 бод			
10.	поређење (компарација)	1 бод			
11.	а – 3, б – 1, в – 2, г – 5	Сва четири тачна одговора носе један бод.			
12.	парна (рима) или паралелна (рима)	1 бод			

13.	ентеријер	1 бод												
14.	<u>Благоје се стресе.</u>	1 бод												
15.	а) НЕ б) ДА в) НЕ	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод. Уколико су дата два или сва три тачна одговора, онда се даје један бод.												
16.	2. 4. 3. 1.	Само тачан редослед носи 1 бод.												
17.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Назив дела</th> <th>Име и презиме аутора</th> <th>Књижевна врста</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Очију твојих да није</i></td> <td>Васко Попа</td> <td>песма (љубавна песма)</td> </tr> <tr> <td>Мали принц</td> <td>Антоан де Сент Егзипери</td> <td>роман</td> </tr> <tr> <td><i>Капетан Џон Питлфокс</i></td> <td>Душан Радовић</td> <td>радио-драма</td> </tr> </tbody> </table>	Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста	<i>Очију твојих да није</i>	Васко Попа	песма (љубавна песма)	Мали принц	Антоан де Сент Егзипери	роман	<i>Капетан Џон Питлфокс</i>	Душан Радовић	радио-драма	Уколико је дато пет или свих шест тачних одговора, онда се даје један бод.
Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста												
<i>Очију твојих да није</i>	Васко Попа	песма (љубавна песма)												
Мали принц	Антоан де Сент Егзипери	роман												
<i>Капетан Џон Питлфокс</i>	Душан Радовић	радио-драма												
18.	Ђура Јакшић	1 бод												
19.	<u>комедија, сонет</u>	1 бод се даје само за оба тачна одговора.												
20.	<u>ој, Србијо међу дуговима,</u>	1 бод												